

STEUNPUNT ECONOMIE EN ONDERNEMEN
Vlamingenstraat 83/3550
B-3000 Leuven, Belgium

STORE-24-002

Kernindicatoren 2023

VIL

Aaron Putseys^{a,b} en Astrid Volckaert^{*a,b}

^a*Steunpunt Economie en Ondernemen*

^b*Vlaams Instituut voor Economie en Samenleving (VIVES), Faculteit Economie en
Bedrijfswetenschappen, KU Leuven*

27 augustus 2024

**STEUNPUNT
ECONOMIE &
ONDERNEMEN**

Vlaanderen
is economie, wetenschap
& innovatie

* © ECOOM-STORE en KU Leuven (2024). De resultaten in dit rapport geven de mening van de auteur(s) weer en niet deze van de Vlaamse Overheid: de Vlaamse Gemeenschap/het Vlaams Gewest is niet aansprakelijk voor het gebruik dat kan worden gemaakt van de in deze mededeling of bekendmaking opgenomen gegevens.

Kernindicatoren 2023 - VIL (24-002)

ECOOM-STORE adviseert de Vlaamse overheid met fundamenteel en toegepast onderzoek naar speerpuntclusters, economisch beleid en ondernemen in Vlaanderen. Binnen de pijler A "Clusters" brengen onze onderzoekers de speerpuntclusters in Vlaanderen in kaart en creëren nieuwe inzichten voor het clusterbeleid in Vlaanderen. Daartoe worden jaarlijks kernindicatoren berekend.

Kernindicatoren

Aantal ondernemingen (A):	aantal ondernemingen die lid zijn van de cluster.
Aantal groepen (G):	de groep bevat alle btw-nummers van bedrijven die eenzelfde Global Ultimate Owner (GUO) hebben.
Tewerkstelling (VTE):	tewerkstelling binnen de ondernemingen die lid zijn van de cluster, uitgedrukt in voltijds equivalenten (VTE). netto toegevoegde waarde van de ondernemingen die lid zijn van de cluster, uitgedrukt in 1000 euro.
Netto toegevoegde waarde (TW):	de netto toegevoegde waarde van ondernemingen is de omzet verminderd met de aangekochte goederen en diensten, en verminderd met de afschrijvingen.
Arbeidsproductiviteit (AP):	arbeidsproductiviteit is de toegevoegde waarde per werknemer, uitgedrukt in 1000 euro per VTE.
Totale factorproductiviteit (TFP):	de toegevoegde waarde die een bedrijf kan produceren met een bepaalde hoeveelheid arbeid en kapitaal.
Arbeidskosten per eenheid product (ULC):	de arbeidskosten per geproduceerde eenheid output.
Investeringsratio (I):	het aandeel van het kapitaal dat wordt gebruikt in nieuwe investeringen.
Solvabiliteitsratio (SR):	een maatstaf voor het vermogen van een onderneming om aan haar schuldverplichtingen op lange termijn te voldoen.
Current Ratio (CR):	een maatstaf voor het vermogen van een onderneming om haar schuldverplichtingen op korte termijn te voldoen.
EBITDA:	de winst voor aftrek van rentekosten, belastingen, afschrijving en afboekingen, uitgedrukt in 1000 euro.
Aantal Patentbedrijven (PO):	aantal ondernemingen die 1 of meerdere patenten hebben aangevraagd in het referentiejaar.
Aantal Patentaanvragen (P):	het totaal aantal patenten dat aangevraagd wordt door ondernemingen in het referentiejaar.
O&O intensiteit (O&OI):	O&O uitgaven door bedrijven in de cluster als aandeel van omzet in het referentiejaar.
O&O uitgaven (O&OU):	totale interne O&O uitgaven (miljoen EUR) door bedrijven in de cluster in het referentiejaar.
O&O personeel (O&OP):	totaal O&O personeel (VTE) tewerkgesteld door bedrijven in de cluster in het referentiejaar.

De kernindicatoren zijn berekend op basis van de lijst van ondernemingen die bij aanvang van het jaar lid zijn van de cluster, en worden vergeleken (%) ten opzichte van de Vlaamse economie.

> de economische kernindicatoren 2023 betreffen dus de ondernemingen die begin 2023 lid zijn van de cluster, en zijn berekend op basis van hun jaarrekening in 2022. Voor de meeste bedrijven geeft dit de situatie weer op 31/12/2022.

De economische indicatoren hebben betrekking op de meest recente jaarrekening van bedrijven. Enkel bedrijven met tewerkstelling in Vlaanderen worden meegenomen.

De berekende indicatoren zijn onder voorbehoud van eventuele correcties van de gerapporteerde jaarrekeningen in Bel-first.

De patentindicatoren hebben als referentiejaar 2020.

De O&O indicatoren zijn geïmputeerd en geëxtrapoleerd naar de totale doelpopulatie op basis van weging, met als referentiejaar 2021.

U: niet voldoende datapunten om betrouwbare cijfers te berekenen.

Groei analyses

Decompositie tabel: decompositie van de groei van het aantal leden, de tewerkstelling en de toegevoegde waarde van de cluster in (i) blijvende leden, (ii) nieuwe leden en (iii) uittrekkende leden.

Voor bepaalde sectoren en/of grote bedrijven waarvan slechts een deel van de bedrijfsactiviteit relevant is voor de cluster, worden de kernindicatoren gewogen.

Voor het bepalen van de sector van activiteit, grootte, multinationalaal karakter, ligging van de maatschappelijke zetel, etc. van bedrijven wordt steeds gebruik gemaakt van de meest recent data.

De berekende indicatoren zijn onder voorbehoud van eventuele correcties van de gerapporteerde jaarrekeningen in Bel-first. Daardoor kunnen er kleine afwijkingen optreden t.o.v. de kernindicatoren die gerapporteerd werden in voorgaande jaren.

Voor bijkomende informatie over de indicatoren en de analyse van de speerpuntclusters verwijzen we naar de volgende STORE beleidsrapporten (beschikbaar op de website van ECOOM-STORE)

[Daan Goutsmet, Cathy Lecocq en Astrid Volckaert \(2018\), "Methodologie voor het beschrijven van speerpuntclusters in Vlaanderen", Beleidsrapport STORE-A-17-005.](#)

[Cathy Lecocq en Astrid Volckaert \(2019\), "Speerpuntclusters in Vlaanderen. Analyse van de clustergroei" Beleidsrapport STORE-A-19-010.](#)

[Gorrens et al. \(2022\), "Speerpuntclusters in Vlaanderen. Methodologie voor het berekenen van kernindicatoren" Beleidsrapport STORE-22-017.](#)

Bron:

Bel-first, PATSTAT, ECOOM Vragenlijst Onderzoek en Ontwikkeling 2022 (referentiejaar 2021)

Website:

www.ecoom.be en www.steunpunt-economie-ondernemen.be

©ECOOM-STORE 2024

Tabel 1: Economische kernindicatoren

	A	G	VTE	TW	2022					EBITDA	
					AP	TFP	ULC	I	SR		CR
Totaal	838	467	136305	17108999	126	.673	.568	0.227	0.294	3.644	5962972
	1%	0%	8%	8%	118	1.04	.551	0.222	0.362	2.435	8%
Per sector											
	3	3	93	14838	159	.627	.596	0.221	0.442	0.605	1338
primaire sector	0%	0%	1%	1%	98	1.02	.454	0.217	0.391	2.122	0%
industrie	166	114	9644	1730821	179	1.44	.532	0.125	0.380	1.757	707464
	1%	0%	2%	2%	154	1.3	.493	0.230	0.393	1.894	2%
groot- en detailhandel	126	101	6152	1270585	207	1.81	.319	0.181	0.356	16.940	206098
	0%	0%	2%	3%	135	1.82	.475	0.236	0.357	4.793	1%
vervoer en opslag	324	173	65497	6138950	94	1.03	.689	0.150	0.294	4.079	1561182
	6%	3%	45%	41%	103	1.24	.65	0.203	0.301	2.704	34%
overige diensten	219	160	54919	7953804	145	.506	.522	0.341	0.271	1.973	3486889
	0%	0%	7%	10%	95	.755	.629	0.215	0.358	1.778	13%
Per NACE 2-digits											
01-09	3	3	93	14838	159	.627	.596	0.221	0.442	0.605	1338
	0%	0%	1%	1%	98	1.02	.454	0.217	0.391	2.122	0%
10-12	22	14	1163	167277	144	.778	.575	0.103	0.363	0.985	49622
	1%	1%	2%	2%	122	1.2	.552	0.194	0.383	1.443	2%
13-15	6	3	266	14551	55	.746	.982	0.343	0.334	1.595	-4071
	1%	1%	2%	1%	74	1.34	.704	0.287	0.427	2.273	-2%
16-18	6	6	333	51432	154	.595	.505	-0.018	0.341	2.140	23785
	1%	1%	1%	2%	112	.928	.577	0.203	0.431	2.201	2%
19 en 35-39	33	23	1248	228011	183	1.63	.564	0.094	0.218	2.279	68336
	4%	3%	4%	2%	396	.927	.298	0.125	0.311	1.662	1%
20-22	30	21	2116	513772	243	2.04	.488	0.174	0.540	2.313	244656
	4%	3%	3%	3%	263	2.21	.397	0.208	0.492	1.962	3%
23-27	22	16	1503	366191	244	2.39	.419	0.142	0.419	1.792	191396
	1%	1%	2%	4%	138	1.85	.549	0.251	0.418	2.053	4%
28-33	19	17	1883	259455	138	1.2	.567	0.021	0.309	1.352	111022
	1%	1%	3%	4%	106	1.22	.667	0.176	0.350	1.840	5%
41-43	28	18	1132	130132	115	1.57	.796	0.233	0.366	1.487	22720
	0%	0%	1%	1%	104	1.44	.6	0.297	0.365	1.952	1%
45-47	126	104	6152	1270585	207	1.81	.319	0.181	0.356	16.940	206098
	0%	0%	2%	3%	135	1.82	.475	0.236	0.357	4.793	1%
49-51	127	93	12490	1056408	85	.829	.8	0.388	0.307	15.854	160912
	4%	3%	19%	17%	97	1.2	.662	0.307	0.336	4.459	9%
52-53	197	107	53007	5082542	96	1.09	.666	0.094	0.291	1.304	1400270
	11%	6%	64%	57%	107	1.28	.641	0.123	0.273	1.339	53%
58-60	2	2	23	1531	67	.11	.695	0.090	0.170	4.698	431
	0%	0%	0%	0%	115	1.34	.703	0.200	0.448	1.682	0%
61-63 en 95	71	53	14503	4350307	300	1.4	.312	0.352	0.217	0.757	2731075
	2%	1%	21%	40%	157	1.55	.566	0.396	0.315	1.415	63%
64-68	35	23	2292	247254	108	.935	.652	0.305	0.307	1.152	70769
	0%	0%	6%	2%	257	.446	.303	0.192	0.382	2.119	1%
69-70	51	42	13907	1846711	133	.293	.685	0.440	0.306	1.193	546622
	0%	0%	18%	19%	139	.477	.524	0.297	0.306	1.719	12%
71-72	14	14	1081	143869	133	.889	1.07	0.177	0.671	6.827	-2956
	0%	0%	3%	3%	144	1.81	.561	0.522	0.424	2.141	-0%
73-75	3	3	91	11399	125	5.46	.531	0.287	0.405	1.538	5238
	0%	0%	1%	1%	108	1.34	.667	0.429	0.338	1.829	1%
77-82	35	29	17923	949273	53	1.13	.896	0.327	0.231	3.542	92217
	1%	0%	6%	5%	67	1.14	.736	0.126	0.287	1.492	2%
84-99 uitz 95	8	8	5099	403460	79	1.1	.88	0.143	0.373	1.384	43494
	0%	0%	2%	2%	74	1.36	.786	0.189	0.479	2.225	2%
Per tewerkstellingsklasse											
geen werknemers	61	42	0	204911			.666				36011
	0%	0%		2%			.0672				0%
micro (1-9)	119	101	461	78275	170	.417	.453	0.330	0.405	5.214	36456
	0%	0%	0%	0%	115	.958	.437	0.293	0.384	2.513	0%
klein (10-49)	247	177	5065	725950	143	.949	.507	0.296	0.373	2.286	327496
	1%	1%	1%	2%	101	1.18	.598	0.307	0.372	2.057	3%
middelgroot (50-249)	218	177	17337	2886482	166	.305	.473	0.327	0.342	4.841	818780
	6%	5%	5%	6%	122	1.04	.574	0.261	0.387	1.976	7%
groot (250-999)	136	104	29783	3457677	116	1.02	.658	0.291	0.305	7.280	1065474
	18%	15%	9%	9%	110	1.41	.655	0.232	0.379	2.205	9%
groot (1000-4999)	50	48	42485	5343674	126	1.31	.583	0.290	0.292	1.262	1760597
	33%	33%	15%	15%	127	.947	.562	0.198	0.329	1.475	15%
groot (5000 en meer)	7	5	41175	4412030	107	1.41	.549	0.065	0.257	3.119	1918158
	29%	23%	16%	19%	93	1.62	.613	-0.000	0.310	4.987	23%
Per multinationaal karakter											
Belgisch binnenlands bedrijf	170	135	57822	6225137	108	1.24	.605	0.195	0.280	1.068	2287052
	0%	0%	8%	9%	92	1.09	.608	0.230	0.366	1.942	9%
Belgische multinational	341	172	27881	3213108	115	.317	.611	0.332	0.297	7.739	1053785
	1%	1%	6%	6%	111	.75	.575	0.260	0.364	2.160	5%
Buitenlandse multinational	327	169	50602	7670753	152	1.35	.52	0.205	0.308	4.333	2622135
	5%	3%	9%	9%	160	1.35	.491	0.177	0.356	3.342	8%
Per provincie											
West-Vlaanderen	76	56	10208	885108	87	.925	.697	0.442	0.300	2.379	240828
	0%	0%	4%	3%	103	1.07	.565	0.184	0.398	2.003	2%
Oost-Vlaanderen	164	107	10903	1194019	110	1.16	.615	0.240	0.429	5.382	412424
	1%	0%	4%	4%	110	1.08	.581	0.259	0.390	2.149	3%
Antwerpen	362	222	34174	5522962	162	1.2	.503	0.308	0.303	1.598	2353066
	1%	1%	7%	9%	133	1.12	.516	0.254	0.373	1.830	9%
Vlaams-Brabant	110	81	22404	2738939	122	1.42	.629	0.330	0.276	13.318	362428
	1%	0%	8%	7%	133	1.26	.529	0.207	0.345	5.754	4%
Limburg	84	58	9381	906968	97	.899	.697	0.330	0.448	1.863	160244
	1%	0%	5%	5%	96	1.2	.599	0.284	0.378	2.004	3%
Brussel	42	30	49236	5861003	119	.419	.551	0.058	0.235	0.880	2433983
	3%	2%	17%	18%	116	.749	.577	0.144	0.287	1.204	23%
Per leeftijdsklasse											
1-9	100	91	2401	322411	134	.64	.582	0.754	0.296	2.603	117243
	0%	0%	1%	1%	100	.729	.581	0.341	0.231	1.	

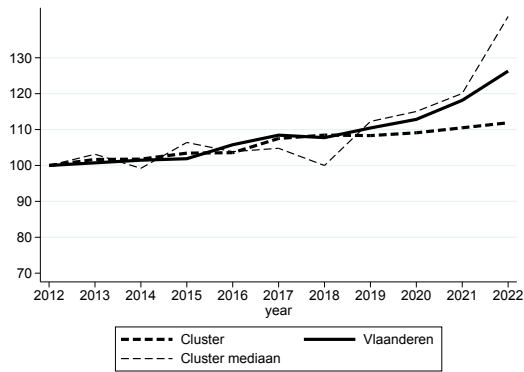
Tabel 2: Innovatie kernindicatoren

	2020			2021	
	PO	P	O&OI	O&OI	O&OP
Totaal	47.0	227	2.77%	722	3022
	9%	6%	2.31%	9%	7%
Per sector					
groot- en detailhandel	0	0	1.03%	31	185
	0	0	0.61%	12%	10%
industrie	28.0	84	1.63%	205	814
	11%	4%	1.78%	5%	5%
overige diensten	9.0	131	5.52%	455	1883
	5%	10%	5.28%	13%	8%
vervoer en opslag	2.0	2	1.38%	30	137
	50%	33%	0.73%	66%	48%
groot- en detailhandel	8.0	10			
	10%	3%			
Per NACE 2-digits					
01-09,12,32,35-43 Overige industrie	4.0	1	0.41%	7	49
	10%	1%	0.78%	3%	3%
10-11 Voeding/Dranken	1.0	0	0.26%	2	17
	6%	0%	0.40%	1%	1%
13-15 Textiel/Kleding/Leer	0.0	0	U	U	U
	0%	0%	1.55%	U	U
16-18,31 Papier/Hout/Kurk/Meubelen/Drukkerij	2.0	11	U	U	U
	15%	8%	0.63%	U	U
19,22-23 Raffinaderijen/Rubber/Kunststoffen/Niet-metaalhoudende minerale producten	4.0	2	U	U	U
	14%	1%	0.56%	U	U
20-21 Chemie/Farmaceutische industrie	5.0	27	2.90%	40	105
	16%	3%	3.38%	2%	2%
24-25,33 Metaal/Reparatie en installatie van machines	3.0	7	1.66%	124	439
	8%	3%	1.20%	37%	26%
26-27 Informatica/Elektronische en optische producten/Elektronica	3.0	5	U	U	U
	14%	3%	8.72%	U	U
28-30 Machines/Voertuigen	6.0	32	2.13%	18	134
	12%	6%	2.40%	3%	4%
45-47 Groot- en detailhandel	8.0	10	1.03%	31	185
	10%	3%	0.61%	12%	10%
49-58,64-70,73-99 Overige diensten	6.0	99	3.57%	244	965
	7%	19%	1.21%	36%	22%
59-63,71-72 Productiehuizen/Telecom/ICT/Ingenieurs/Technische testen	5.0	34	6.69%	241	1055
	5%	4%	16.55%	8%	6%
Per tewerkstellingsklasse					
groot (250 en meer)	23.0	112	2.68%	631	2314
	87%	12%	1.97%	14%	13%
klein (10-49)	8.0	9	2.49%	30	226
	5%	2%	2.48%	3%	3%
micro (1-9)	4.0	5	5.44%	5	38
	3%	1%	5.87%	1%	1%
middelgroot (50-249)	11.0	100	4.79%	55	444
	9%	13%	3.07%	3%	4%
geen werknemers	1.0	0			
	2%	0%			
Per multinationaal karakter					
Belgisch binnenlands bedrijf	5.0	4	2.67%	51	348
	3%	1%	2.50%	4%	3%
Belgische multinational	25.0	158	2.41%	255	1241
	11%	10%	2.71%	14%	13%
Buitenlandse multinational	17.0	65	3.11%	413	1418
	15%	3%	2.13%	9%	7%
n.b.	0	0	U	U	U
	0	0	2.97%	U	U
Per leeftijdsklasse					
1-9	6.0	3	3.97%	20	156
	5%	0%	5.41%	2%	2%
10-19	6.0	24	2.51%	97	745
	5%	5%	3.80%	7%	8%
20-29	10.0	11	4.87%	234	633
	12%	2%	3.80%	15%	8%
30-39	10.0	26	3.0%	184	779
	11%	6%	1.07%	20%	12%
40-59	7.0	112	0.52%	19	105
	26%	42%	0.75%	3%	2%
60 en ouder	8.0	51	2.37%	167	604
	43%	7%	3.82%	7%	8%

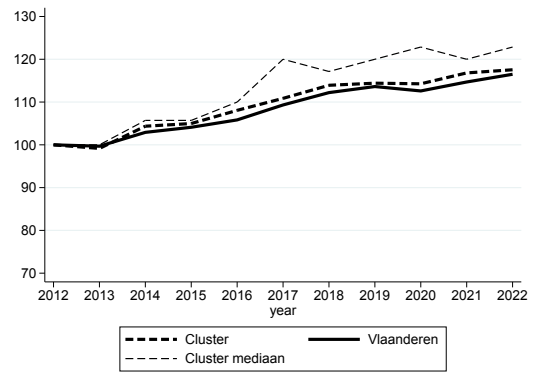
Noot: deze tabel rapporteert de innovatie indicatoren voor de Cluster VIL (vet) en hun percentage in de Vlaamse economie (cursief, %) of het gemiddelde in de Vlaamse economie (cursief, zonder %) voor de jaren vermeld in de tweede rij.

Tabel 3: Decompositie van de leden

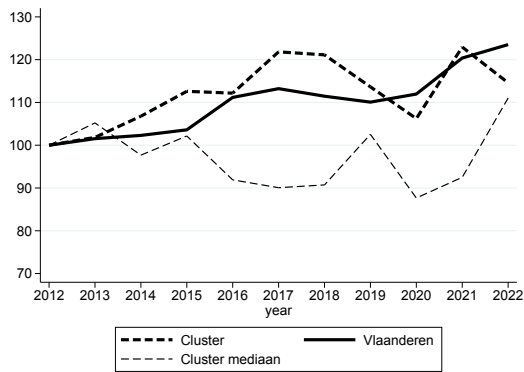
	Aantal	VTE	TW	AP
Totaal				
2023	838	136305	17108999	126
2022	680	125187	15014425	120
groei	158	11118	2094574	6
groei (%)	23	9	14	5
Blijvende leden				
2023	593	115176	14202457	123
2022	593	117492	14308118	122
groei	.	-2316	-105661	1
In- en uittredende leden				
2023	245	21129	2906542	138
2022	87	7695	706307	92
groei	158	13434	2200235	46

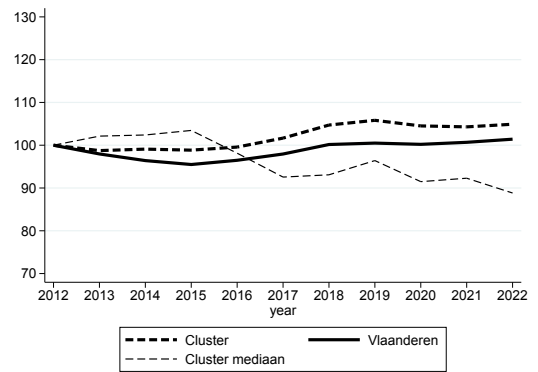
(1a) groei nav totaal

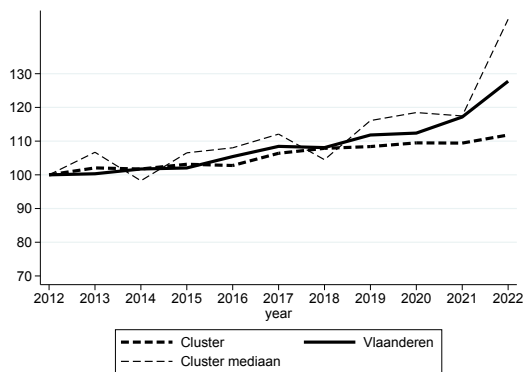
(1b) groei fte totaal

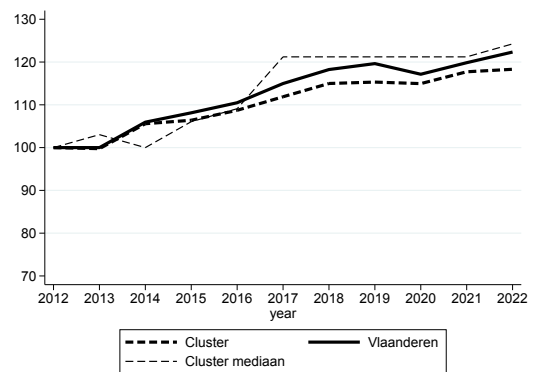
(1c) groei nav industrie

(1d) groei fte industrie

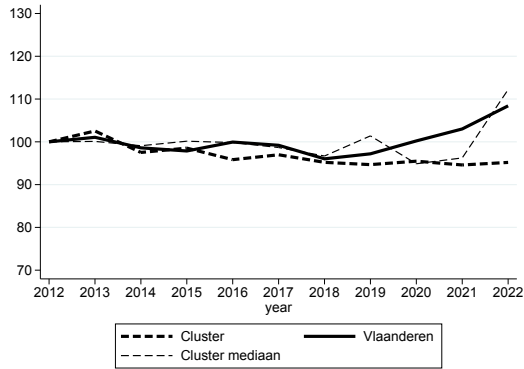

(1e) groei nav diensten

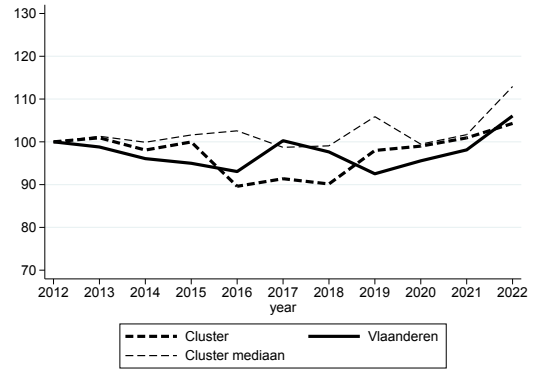

(1f) groei fte diensten

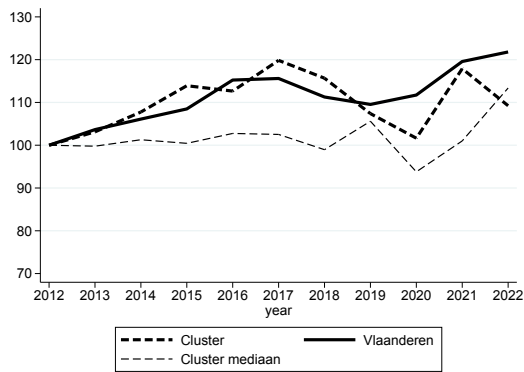
Figuur 1: Groei in Toegevoegde waarde en Tewerkstelling (VTE)

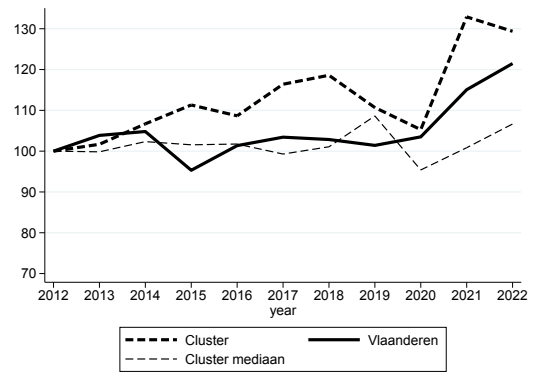
(2a) groei ap totaal

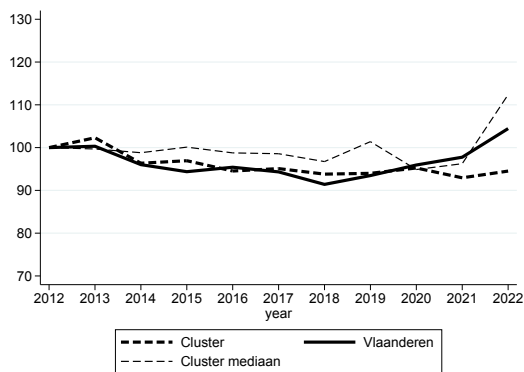
(2b) groei tfp totaal

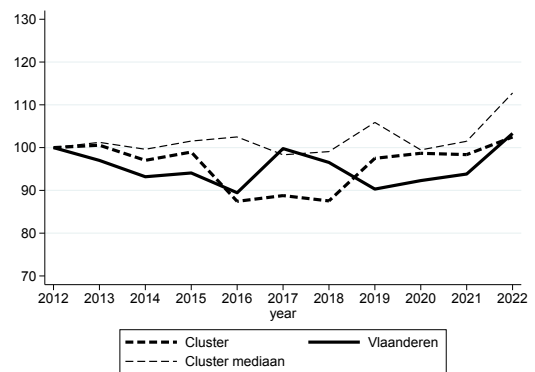
(2c) groei ap industrie

(2d) groei tfp industrie

(2e) groei ap diensten

(2f) groei tfp diensten

Figuur 2: Groei in arbeids- en factorproductiviteit